సింగిల్‌పేజి కథలు

నీరజకి చాలా అసహనంగా ఉంది. విసురుగా బస్టాపు చేరుకుంది. అక్కడ కూడా ఆమెకు అశాంతిగానే ఉంది. వద్దన్నా పదే పదే జరిగిన సంఘటనే కళ్ళముందు కదలాడుతోంది.

అసలు ఆ విమల వదిన తన గురించి ఏమనుకుంటోంది? అక్కడికి తను కష్టపడిపోతున్నట్టు, నేను సుఖాల్లో తేలిపోతున్నట్టూ భావిస్తోందా?

ఉదయం టైము అందరికీ హడావిడే కదా. నేను బట్టలు ఐరన్ చేసుకుంటుంటే "ఆ కాఫీ కలుపుకుని తాగేయి నీరజా మీ మేనల్లుడు చొక్కా కన్పించలేదు. అదే కావాలిట. లేకపోతే ఇల్లుపీకి పందిరేస్తాడు. ఇంకా పులుసులో పోపు పెట్టాలి" అంది.

"నేనూ త్వరగా రెడీ అవ్వాలి. బస్సు మిస్సు అవ్వకూడదు కదా ఖాళీగా ఉన్నాను. నువ్వే పెట్టి ఇద్దూ" అన్నాను.

ఈమాత్రానికే ఎంత గొడవ చేసింది. "అవునవును అందరికీ కంగారే. ఎటొచ్చి అందరికీ అన్నీ అమర్చి పెట్టే నాకే తీరిక మరి" అంది వ్యంగ్యంగా. దాంతో తనకీ చిర్రెత్తుకొచ్చింది. తనూ రెండు మాటలు అంది. "అందరూ వెళ్ళాక తీరుబడేగా. అయినా వంట పెద్ద కష్టమేముంది?" అంది.

"అవును ఉద్యోగాలు చేసేవాళ్ళకి, ఇంట్లో వాళ్ళు అలుసేమరి. ఈమధ్య ఒక పేరు పెట్టారుగా 'హౌస్ వైఫ్' అనీ" అంది కొంచెం ఘాటుగా. అదే చిలికి చిలికి 'గాలివాన' అయింది. తనకీ కోపాన్ని, విసుగును పెంచింది. మళ్ళీ టైము చూసుకుంది. ఇంక ఎదురు చూసే ఓపిక లేదు. ఆటో కేకేసి ఏరియా చెప్పి ఎక్కి కూర్చుంది. 'లేటయితే ఆ బాస్ పెట్టే చీవాట్లు, చూపులూ తను భరించలేదు. ఆ 'బాస్'కి ఆడవాళ్ళంటే చులకన. అదీకాక వీళ్ళు వేలకి వేలు సునాయసంగా సంపాదించేస్తున్నారన్న ఏడుపు. టీవీల్లో, పేపర్లో బాస్‌లు, సబార్డినేట్లూ సుహృద్భావ వాతావరణంలో పన్లు చేసుకోవాలని, ఆర్డర్లు కాక ప్లీజింగ్ ఉండాలనీ, వ్యక్తిత్వ వికాసమని ఏమిటో చెప్తారు. కానీ ఎవరి 'ఇగో' వదులుకోవడాన్ని ఎవరు ఇష్టపడుతున్నారు? సర్లే వాడ్ని తలుచుకుంటే మూడ్ మరింత పాడవుతుంది' అనుకుంటూ రోడ్డు మీదకి దృష్టి సారించింది.

కంప్యూటర్‌తో కుస్తీ పట్టి స్టేట్‌మెంట్స్ అన్నీ ప్రింట్ అవుట్ తీసి బాస్ టేబుల్‌మీద పెట్టేసరికి ఏడుగంటలు కావస్తోంది. ఉస్సురంటూ బస్సులో ఇంటికి వచ్చేసరికి 8 గంటలు అయిపోయింది. ఏ మాటకామాటే చెప్పుకోవాలి, వదిన చాలా మంచిది. పొద్దున్న విషయమే గుర్తు లేదు. చిరునవ్వుతో కాఫీ కప్పుతో ఎదురొచ్చింది. వదినలో ఇదో సుగుణం. సాగదీయదు. నిజానికి ఇద్దరూ బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్.

విమల తండ్రి పరంధామయ్యగారు, నీరజ తండ్రి రాఘవరావుగారు ఒకే ఆఫీసులో పనిచేసేవారు. అయినా వారిద్దరూ బాల్యం నుంచీ స్నేహితులు; వారి స్నేహం విడదీయలేనిది. వారి స్నేహాన్ని 'బంధుత్వం'గా మార్చుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. అందుకే నీరజ అన్న ధీరజ్‌కి

ఇల్లాలు

విమలకి చిన్ననాటే వివాహం నిశ్చయం చేసేశారు. ధీరజ్ బ్యాంకు ఆఫీసరుగా జాయిన్ అయ్యాడు. నీరజ వివాహం తరువాత ధీరజ్‌కి చెయ్యాలనుకున్నారు.

నీరజ ఎమ్.ఎస్.సి. కంప్యూటర్స్ చేసిన వెంటనే జాబ్‌లో జాయిన్ అవడం జరిగింది. ఒకటి, రెండు సంబంధాలు చూసినా నీరజకు నచ్చలేదు.

కానీ విమల చెల్లెలు అమలకు బావతో వివాహం నిశ్చయం కావడంతో వాళ్ళు తొందర పెట్టడంతో ధీరజ్ విమలకు అనుకున్నట్లుగానే వివాహం జరిగిపోయింది.

నీరజకు ఇంటి పనుల అస్సలు తెలియదు. విమలకు ఉద్యోగం చెయ్యాలనే సరదా ఉండేది. కానీ వివాహం అవడం తరువాత రాజేందర్ పుట్టడంతో ఆ కోరిక అలా వాయిదా పడింది.

ఇప్పుడు రాజేందర్‌ని చేర్పించిన కాన్వెంటులోనే తనూ టీచర్‌గా జాయిన్ అయింది. కాలచక్రంలో రెండేళ్ళు హడావిడిగా గడిచిపోయాయి. నీరజకి అదే ఊరిలో సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌తో వివాహం జరిగిపోయింది. ఆమె అత్తారింటికి వెళ్ళిపోయింది.

ఉదయాన్నే లేవడం ఇంటిపని, ఉద్యోగం రొటీన్. తీవ్రమైన ఒత్తిడి విమలకు. తనకంటే ఓ యంత్రం నయమనిపిస్తోంది. పిల్లల్ని ఎంతో బాగా చదివించాలనీ మంచి పౌరులుగా చెయ్యాలనీ తాపత్రయపడబోయింది. హెడ్ మిస్ట్రెస్ పిలిచింది. "ఏమిటమ్మా నువ్వు పాత విధానంలో వాళ్ళకి అర్థమయ్యేట్టు చెపుతున్నావా? అదంతా కుదరదు. బట్టీవేయడం, ఇంగ్లీషు ఫ్లూయంట్‌గా మాట్లాడటం, నేర్పించు..పెద్దయ్యాక అర్థాలు వాళ్ళే తెల్సుకుంటారు. కాన్వెంట్ కల్చరే తెలిసినట్టు లేదు" అంది. తనకి నోటమాట రాలేదు. నీరసంగా తలూపింది.

ఇంటికి వచ్చినా పేపర్స్, కాంపోజిషన్స్ దిద్దడం చాలా విసుగ్గా అన్పించింది. సుఖాన ఉన్న ప్రాణాన్ని దుఃఖాన పెట్టుకున్నట్టు అయింది. నిజానికి తనకి అంత ఆర్థిక అవసరాలు లేవు.

ఇదివరకు ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు అందరూ వెళ్ళాక కొంత రెస్ట్ తీసుకుని లీజర్లీగా పనిచేసేది. అందరూ వచ్చేసరికి అమర్చిపెట్టగలిగేది. ఈమధ్య ఏమీ చేయలేకపోతోంది. రాజేందర్ తరచూ అనారోగ్యం పాలవుతున్నాడు.

ఆ రోజు ఆదివారం. "వదినా, వదినా" అంటూ నీరజ వచ్చింది. "అబ్బ నిన్ను చూసి కొన్ని యుగాలయినట్లుంది. రా నీరజా! ఈమధ్య మరీ బోర్ కొడుతోంది" నీరజ చెయ్యి పట్టుకుని స్నేహంగా కూర్చోబెడుతూ అంది విమల.

ఇద్దరూ ఎంతో స్నేహంగా కబుర్లు మొదలుపెట్టారు.

"ఇప్పుడు చెప్పు నీ ఉద్యోగం ఎలా ఉంది?" అంది నీరజ.

"అయ్యబాబోయ్ దాని సంగతి అడగకు. ఇంక రిజైన్ చేసేద్దాం అనుకుంటున్నాను. చదివిన చదువు సార్థకం చేసుకుందాం అనుకున్నా కానీ ఈ రెండూ మేనేజ్ చేయడం నా వల్ల కాదు. మనకి స్వేచ్ఛ లేని రూల్స్ ఈ కాన్వెంటు నాకు నచ్చ లేదు. అందుకే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. నాకు ఖాళీ ఉన్న సమయం సాయంత్రం ట్యూషన్స్ చెప్తాను. అదే తృప్తి ఇస్తుంది. ఉద్యోగం నువ్వెలా చేస్తున్నావో కానీ. నీ సంగతి చెప్పు"

"అప్పుడు ఇంటి పనులకేముందిలే అనుకున్నాను. కానీ గృహిణి బాధ్యత కష్టతరమైనదే. నువ్వు ఎంత ఓర్పుగా చేశావో. అప్పట్లో నా ప్రవర్తన తల్చుకుంటే సిగ్గేస్తోంది. నిజానికి వంటింట్లో కూడా ప్లానింగ్ అవసరం.

దేని తరువాత ఏ పని చేస్తే టైమ్ సేవ్ అవుతుంది అవన్నీ తెల్సుకుంటూ అందరి అవసరాలు చూడాలి.

సరిసరి ఉద్యోగంలో అలిసిపోవట్లేదు? నేటి ఆర్థిక అవసరాలు. ఉద్యోగానికి పురికొల్పుతున్నాయి. రెంటినీ బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటూ గడపడానికి నైపుణ్యం కావాలి. అది అందరకూ సాధ్యం కాదు. అయినా ఈమధ్య చాలా మంది మహిళలు స్వయం ఉపాధి పథకాలు ఎన్నుకుంటున్నారు. ఏమైనా దేనికదే ప్రత్యేకతలు కలిగినవి. ఇంటిని స్వర్గమయం చేయటాన్ని, ఆఫీసులో సక్రమంగా పనిచేయటాన్ని, రెండిటినీ సమన్వయం చేయాలే కానీ ఒకదానిపై ఒక ప్రభావం పడకూడదు. నాకు రోజూ నువ్వే గుర్తొస్తున్నావు వదినా! నీతో ఈ విషయం చెప్పాలి, రావాలి అంటే కుదరట్లేదు. ఈరోజు నీతో మనసు విప్పి మాట్లాడాక హ్యాపీగా ఉంది. నాకూ అంతే. సర్లే ఉపన్యాసాలు ఇచ్చి అలిసిపోయాం కానీ రా ఈరోజు నీకు ఇష్టమైన వంటకాలు అన్నీ వండుతాను. సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ తిందాం" అంటూ నీరజ చెయ్యి పుచ్చుకుని లోపలికి నడిచింది విమల.

-లక్కరాజు శ్రీదేవి

(నరసాపురం)

★ ★ ★

వృథా

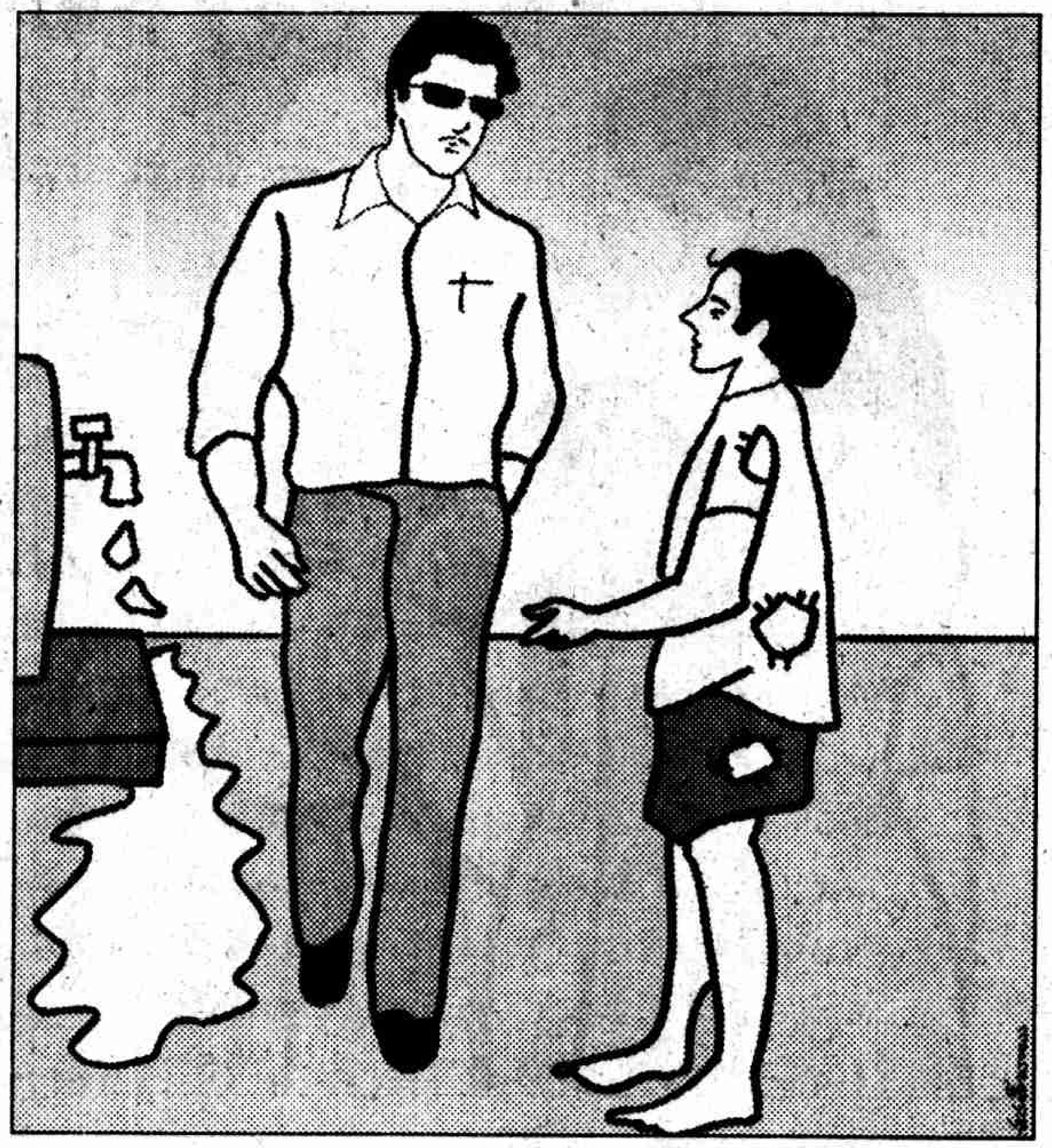

బస్సు ఒక్క కుదుపుతో ఆగగానే నాకు నిద్రలోంచి మెలకువ వచ్చింది. ఆవలిస్తూ బద్ధకంగా ఒళ్ళు విరుచుకున్నాను. బయటకు తొంగి చూసాను. మా బస్సు ఒక పెద్ద హోటల్ ముందు ఉంది.

"దయచేసి అందరూ కాస్త రిఫ్రెష్ అయి భోజనాలు చేయండి. అందుకోసమే ఇక్కడ బస్సు ఆగింది" అంటూ ఇంగ్లీషులో ప్రకటన వెలువడింది. ఒక్కొక్కరూ మెల్లగా బస్సు దిగడం ప్రారంభించారు. నేను అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ హోటల్ వైపు దారి తీసాను. చుట్టుపక్కల పరిసరాలను పరిశీలిస్తూ హోటల్‌లోకి ప్రవేశించాను.

కాస్త రిఫ్రెష్ అయి కావలసిన పదార్థాలకి ఆర్డరు ఇచ్చి ఖరీదైన కుర్చీలో కూచున్నాను. నిజానికి నేనేమీ పెద్దగా అలిసిపోలేదు. ముంబాయి నుంచి హైదరాబాద్ వరకూ విమానంలో వచ్చాను. అక్కడి నుంచి ఏ.సి.బస్సులో బయలుదేరాను.

సహజ వనరులు మరియు వాటిని రక్షించుకోవడం ఎలా? అనే అంశంపై అమెరికాలో జరిగిన ఒక అంతర్జాతీయ సదస్సులో పాల్గొని రెండు రోజుల క్రితమే ముంబాయి వచ్చాను. దాదాపు వంద దేశాల నుంచి ప్రతినిధులు ఆ సదస్సుకు హాజరయ్యారు. రేపు మన రాష్ట్రంలోని ఒక మారు మూల ప్రాంతంలో ఉన్న రీసెర్చ్ సెంటర్‌లో మీటింగ్ ఉంది. దానికోసం దాదాపు ఇరవయి మంది శాస్త్రజ్ఞులం బస్సులో బయలుదేరాము. అమెరికా సదస్సులో అనేక విషయాలు చర్చించాము. ముఖ్యంగా పెట్రోలియం, పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల గురించి సుదీర్ఘ చర్చ జరిగింది. పెట్రోలియం ఉత్పత్తులను ఏ విధంగా కాపాడుకోవాలి, భవిష్యత్ తరాలకి వాటిని ఏ విధంగా భద్రంగా ఉంచాలి అనే అంశంపై అనేకమంది శాస్త్రజ్ఞులు తమ అభిప్రాయాలని వెల్లడించారు. మన దేశం నుంచి ప్రత్యేక ప్రతినిధిగా వెళ్ళిన నాకు ఉపన్యాసానికి అవకాశం లభించింది.

నా ఉపన్యాసం సదస్సులోని సభ్యులను మంత్రముగ్ధులను చేసిందనే చెప్పాలి. సహజ వనరులు, భూగోళం మీద ఏ విధంగా తర్వితగతిని తగ్గిపోతున్నాయి, మనం వాటిని ఏ విధంగా కాపాడుకోవాలి, ఏ ఏ ప్రత్యామ్నాయాలను ఏ విధంగా అన్వేషించాలి అనే విషయాలు నా ఉపన్యాసంలో వివరించాను. పెట్రోలు, డీజిలు ఏ విధంగా పొదుపుగా వాడుకోవాలి, విద్యుచ్ఛక్తి సహజ వాయువులను ఏవిధంగా పొదుపు చేసుకోవచ్చు, వంటింట్లో ఇంధన పొదుపు పద్ధతులు మొదలగు విషయాలు సోదాహరణంగా విశ్లేషించి చెప్పాను. నా ఉపన్యాసం అనంతరం కరతాళ ధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి. అనేకమంది శాస్త్రజ్ఞులు నన్ను వ్యక్తిగతంగా ప్రశంసించారు. సభాధ్యక్షుడు నన్ను ప్రత్యేకంగా కొనియాడిన తీరుకు నేను పులకరించిపోయాను.

నిజానికి నేను చెప్పిన విషయాలు చాలామందికి తెలిసినవే. పెట్రోలు, గ్యాస్, విద్యుచ్ఛక్తి నీరు మొదలగువాటిని గురించి జాగ్రత్తలు తీసుకోం. వృథా చేస్తూంటాం.

వాటి పొదుపునకు తగినంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వం. అదీ కాక "ఎవరో చూస్తారులే, ఎవరో చేస్తారులే" అనే మనస్తత్వం మనలో బాగా నాటుకుపోయింది. నేను సదస్సులో ఈ విషయాలు కూడా ప్రస్తావించాను. వాటిపై కూడా విస్తృతంగా మాట్లాడాను.

నా ఆలోచనలకి భంగం కలిగిస్తూ, వెయిటర్, నేను ఆర్డర్ చేసిన పదార్థాలు టేబుల్‌పై ఉంచాడు. నేను భోజనం ముగించి, కిళ్ళీ నములుతూ బస్సు దగ్గరికి నడిచాను. అక్కడ నాతో బస్సులో వచ్చిన శాస్త్రజ్ఞులు పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వాళ్ళందరూ కూడా సహజ వనరుల విషయంలో ఎన్నో పరిశోధనలు చేసి పుస్తకాలు, పేపర్లు ప్రచురించిన వాళ్ళు. ఇంకో రకంగా చెప్పాలంటే అందరూ కూడా దిగ్గజాలు, ఎంతో విషయ పరిజ్ఞానమున్న శాస్త్రజ్ఞులు. అంతలో అటుగా పది, పన్నెండు సంవత్సరాల వయసు ఉన్న ఒక అబ్బాయి వచ్చాడు. అతను కట్టుకున్న బట్టలు విపరీతంగా మాసిపోయి, చాలా చోట్ల చిరిగిపోయి అతుకుల బొంతలలా వున్నాయి. జుట్టుకు తైల సంస్కారం లేదు. స్నానం చేసి ఎన్నాళ్ళయిందో. అతను అక్కడ ఉన్న మమ్మల్ని అడుక్కోవడం ప్రారంభించాడు. అతను సహజమైన బాల్యం కోల్పోవడమే కాదు, భావిపౌరుడిగా దేశానికి కూడా ఉపయోగపడే అవకాశం కోల్పోతున్నాడు. దేశానికి ఎంతో నష్టం కలుగుతోంది. ఆ నష్టం నుంచి దేశాన్ని కాపాడదానికి శాస్త్రజ్ఞులు నడుం కట్టాలి. ప్రణాళికలు రూపొందించాలి.

మాలో కొందరు అతనిని అసహ్యించుకుని కసురుకున్నారు. కొందరు విసుక్కున్నారు. అతను దగ్గరకు వస్తే మైలపడిపోతామేమోనని దూరంగా జరిగారు. ఒకరిద్దరు మాత్రం మీదకు వచ్చేస్తాడన్న భయంలో కాబోలు రూపాయో అర్ధో దూరం నుంచీ విసిరారు. ఆ కుర్రాడు దూరంగా వెళ్ళిపోతూంటే మేమంతా రిలీఫ్ ఫీలయ్యాం. అతను పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి అక్కడకు సమీపంలో ఉన్న వీధి కుళాయిని కట్టేసి, మరలా అడుక్కోవడంలో నిమగ్నమైపోయాడు. ఆ కుళాయిలోని నీళ్ళు ధారగా పడి వృథా అవుతాయి. అతను దానిని కట్టేసి తన పనిలో పడిపోయాడు. నేను ఆ కుళాయిని చాలాసేపు క్రితమే గమనించాను.

నా వీపున ఎవరో కొరడాతో చళ్ళున చరచినట్లయింది. గూబగుయ్యి మనిపించినట్లయింది. అప్రయత్నంగానే చెంప నిమురుకున్నాను.

కళ్ళెదుటే వృథాగా నీరు పోతూ ఉంటే, కుళాయి కట్టాలనే కనీస జ్ఞానం, ఆ దిశగా కనీస ప్రయత్నం చేయాలనే ఆలోచన లోపించిన నేను, అంత దూరం వెళ్ళి సహజ వనరుల పరిరక్షణ మీద పెద్ద ఉపన్యాసం ఇవ్వడం, ఉత్త వృథా అనిపించింది. కుళాయి కట్టేసి, ఇంకొకళ్ళని యాచించడానికి ముందుకుపోతున్న ఆ కుర్రాడి మొహంలోకి చూసే ధైర్యం లేక సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాను.

-ఎం.వి.ఎస్.ఎస్.ప్రసాద్ (కాకినాడ)